

Τι συμβολίζει ο στολισμός του καραβιού τα Χριστούγεννα;

Ο στολισμός του καραβιού αποτελεί το κατεξοχήν ελληνικό έθιμο των Χριστουγέννων

Το ελληνικό παραδοσιακό καραβάκι αποτελεί μια πολύ παλαιά παράδοση. Κάποτε αποτελούσε και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, που επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Το χριστουγεννιάτικο καράβι συμβολίζει την καινούργια πλεύση του ανθρώπου στη ζωή, μετά τη γέννηση του Χριστού. Έθιμο που υποχώρησε με το χρόνο, μπροστά σε αυτό του δέντρου, αλλά δε φαίνεται, ωστόσο, να έχει ξεχαστεί.

Αποτελούσε, όμως, και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, οι οποίοι επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Πριν από 50 χρόνια, έως και την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία, συναντούσαμε το καραβάκι σε πολλά ελληνικά σπίτια και στα χέρια των παιδιών που έλεγαν τα κάλαντα. Σήμερα, η παράδοση αυτή τείνει να εξαφανιστεί, μιας και έχει αντικατασταθεί από το έλατο.

Συνυφασμένο με αποχωρισμούς και δυσάρεστες αναμνήσεις, αλλά και ως τάμα των ναυτικών σε στιγμές κινδύνου στη θάλασσα, το καράβι δεν θα μπορούσε να συμβολίζει οικογενειακές συνεστιάσεις θαλπωρής, με παρόντα όλα τα μέλη, ή να τονώσει το οικογενειακό αίσθημα. Για το λόγο αυτό, το καράβι σπάνια αποτέλεσε στοιχείο διακόσμησης των ελληνικών σπιτιών τα Χριστούγεννα.

Εντούτοις, στις αρχές της δεκαετίας του 1970, συζητήθηκε έντονα στη χώρα μας το ζήτημα κατάργησης του χριστουγεννιάτικου δέντρου και αντικατάστασής του από το καράβι, δεδομένου ότι αυτό συνδύαζε την παράδοση με την οικολογική συνείδηση.

Το ζήτημα βεβαίως δεν ήταν τόσο απλό, καθώς παρουσιάστηκε αδιάσειστη επιχειρηματολογία και από τις δύο πλευρές, με αναφορές σε οικολογικά ζητήματα και προτάσεις από ειδήμονες για χρήση φυτών και δέντρων, πλην του ελάτου.

Και μπορεί το χριστουγεννιάτικο δέντρο να... εκτόπισε το παραδοσιακό καραβάκι, ωστόσο σε ορισμένες περιοχές (κυρίως στα νησιά) εξακολουθούν να στολίζουν «καραβάκια».

Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι το χλωρό κλαδί πάντα έμπαινε στα ελληνικά σπίτια σπíti τις ημέρες του Δωδεκαημέρου, για να φέρει την ελπίδα για μια καινούρια ανθοφορία, για ένα καλύτερο μέλλον.

Πάντως, κυρίως ανάμεσα σε ναυτικούς, ψαράδες και θαλασσοπόρους, το έθιμο με το στόλισμα καραβιού κρατάει ακόμα γερά. Είναι και μία μορφή τάματος προς τον Άη Νικόλα, προστάτη άγιο των ναυτικών, ο οποίος εορτάζεται στις 6 Δεκεμβρίου, για μπουνάτσες τη νέα χρονιά